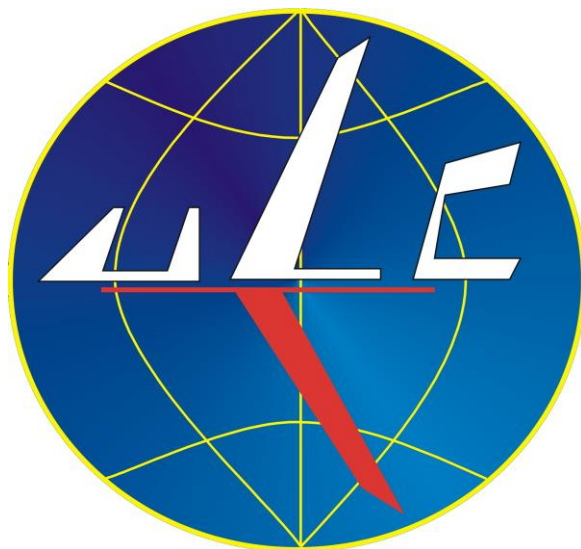

ANALIZA RYNKU
TRANSPORTU LOTNICZEGO
w 2012 roku
w POLSCE

Warszawa, październik 2013

Wstęp

Poniższa analiza obejmuje rok 2012. Poszczególne rozdziały niniejszego opracowania opisują odpowiednio wyniki przewozowe dotyczące liczby obsłużonych pasażerów oraz wykonanych operacji w polskich portach lotniczych, zarówno ogółem, jak i w podziale na segment przewozów regularnych i czarterowych, a także w podziale na ruch krajowy i międzynarodowy oraz według przewoźników. Analiza przedstawia także informacje o najistotniejszych kierunkach przewozowych do/z Polski.

Wzorem lat poprzednich, zapraszamy wszystkich zainteresowanych tematyką rynku lotniczego w Polsce do zapoznania się z dokumentem.

Spis treści

Wstęp	1
1. Pasażerskie przewozy lotnicze w Polsce – zarys	2
2. Przewozy regularne oraz czarterowe w 2012 roku	6
3. Przewozy według kierunków	8
4. Przewozy według przewoźników	14
5. Przewozy krajowe	17
6. Podsumowanie	17

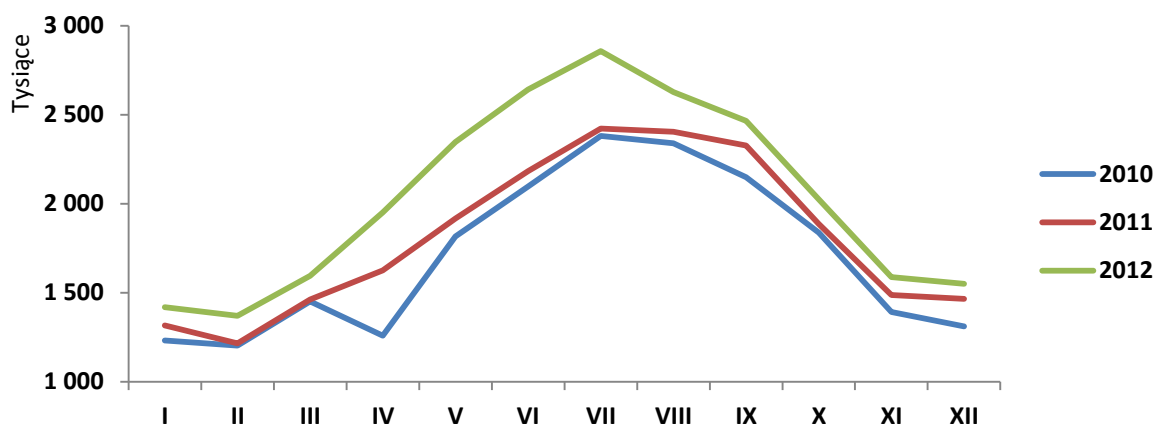
1. Pasażerskie przewozy lotnicze w Polsce – zarys

W 2012 roku po raz kolejny polski rynek przewozów odnotował wzrost liczby obsługiwanych pasażerów. Na taką sytuację wpływ miało kilka czynników:

- rozwój oferty przewoźników niskokosztowych,
- dynamiczny wzrost oferty przewozów krajowych,
- zwiększony ruch związany z organizacją turnieju EURO 2012.

Polskie porty lotnicze obsłużyły łącznie w ruchu handlowym 24,44 mln pasażerów, co stanowiło wzrost o 12,5% w stosunku do roku poprzedniego oraz 19,4% w stosunku do roku 2010. Liczba operacji pasażerskich wyniosła 277 tys. co oznaczało wzrost o 12,2% w odniesieniu do 2011 roku i o 15% więcej w stosunku do roku 2010.

Rysunek 1. Liczba obsługiwanych pasażerów w okresie 2010-2012 w podziale na miesiące

Źródło: dane ULC.

W 2012 roku, z wyjątkiem lotniska w Katowicach i Warszawie, polskie porty lotnicze zanotowały znaczny wzrost ruchu lotniczego. Port Lotniczy im. Chopina w Warszawie odnotował wzrost na poziomie 2,6% w porównaniu do roku 2011 oraz 10,4% w stosunku do 2010 roku. Podobnie jak w 2011 roku najszybciej rozwijały się regionalne porty lotnicze, a wśród nich największą dynamiką wzrostu ruchu może poszczycić się Port Lotniczy Zielona Góra – Babimost, który zanotował wzrost liczby pasażerów na poziomie 77,1%. Wysoką dynamikę wzrostu ruchu odnotowało również lotnisko w Szczecinie (34,4%), Bydgoszczy

(22,3%) oraz Wrocławiu (20,9%). W 2012 roku sześć lotnisk obsłużyło powyżej miliona pasażerów, natomiast kolejne dwa porty obsłużyły powyżej 500 tysięcy pasażerów. Należy również dodać, że w 2012 roku w Polsce zostały uruchomione dwa nowe porty lotnicze – w Modlinie i Lublinie. Szczegółowe dane dotyczące liczby obsłużonych pasażerów oraz wykonanych operacji w polskich portach lotniczych w latach 2010 – 2012 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba obsłużonych pasażerów w polskich portach lotniczych w okresie 2010-2012

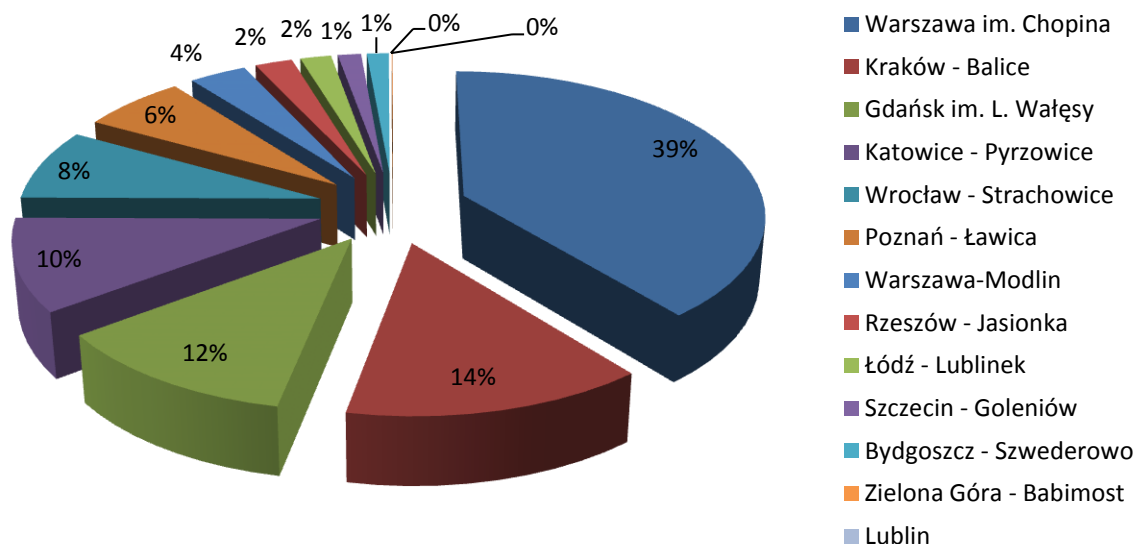
Nazwa Portu	cały rok			dynamika	
	2012	2011	2010	2012/2011	2012/2010
1. Warszawa im. Chopina					
Liczba pasażerów	9 567 063	9 322 485	8 666 552	2,6%	10,4%
Liczba operacji pax	118 320	119 399	116 691	-0,9%	1,4%
2. Kraków – Balice					
Liczba pasażerów	3 408 954	2 994 359	2 839 124	13,8%	20,1%
Liczba operacji pax	35 093	28 990	29 706	21,1%	18,1%
3. Katowice – Pyrzowice					
Liczba pasażerów	2 518 409	2 500 984	2 366 410	0,7%	6,4%
Liczba operacji pax	24 310	22 096	20 446	10,0%	18,9%
4. Wrocław – Strachowice					
Liczba pasażerów	1 942 000	1 606 222	1 598 533	20,9%	21,5%
Liczba operacji pax	21 681	18 331	17 975	18,3%	20,6%
5. Poznań – Ławica					
Liczba pasażerów	1 560 334	1 425 865	1 383 656	9,4%	12,8%
Liczba operacji pax	19 146	16 612	16 738	15,3%	14,4%
6. Łódź – Lublinek					
Liczba pasażerów	463 459	390 261	413 392	18,8%	12,1%
Liczba operacji pax	3 835	3 044	3 265	26,0%	17,5%
7. Gdańsk im. L. Wałęsy					
Liczba pasażerów	2 861 774	2 449 702	2 208 819	16,8%	29,6%
Liczba operacji pax	32 871	26 645	25 006	23,4%	31,5%
8. Szczecin – Goleniów					
Liczba pasażerów	347 063	258 217	268 563	34,4%	29,2%
Liczba operacji pax	4 992	3 196	3 235	56,2%	54,3%
9. Bydgoszcz – Szwederowo					
Liczba pasażerów	328 099	268 360	266 480	22,3%	23,1%
Liczba operacji pax	3 500	2 812	2 091	24,5%	67,4%
10. Rzeszów – Jasionka					
Liczba pasażerów	562 934	487 740	451 720	15,4%	24,6%
Liczba operacji pax	5 925	5 226	4 863	13,4%	21,8%
11. Zielona Góra – Babimost					
Liczba pasażerów	12 290	6 940	3 627	77,1%	238,8%
Liczba operacji pax	602	328	675	83,5%	-10,8%

12. Warszawa - Modlin					
Liczba pasażerów	857 481	0	0	b/d	b/d
Liczba operacji pax	6 379	0	0	b/d	b/d
13. Lublin					
Liczba pasażerów	5 697	0	0	b/d	b/d
Liczba operacji pax	42	0	0	b/d	b/d
Suma					
Liczba pasażerów	24 435 557	21 711 135	20 466 876	12,5%	19,4%
Liczba operacji pax	276 696	246 679	240 691	12,2%	15,0%

Uwaga: dane nie uwzględniają pasażerów w ruchu tranzytowym oraz G.A.
 Źródło: dane ULC.

Umiarkowany wzrost ruchu lotniczego Portu Lotniczego im. Chopina w Warszawie przełożył się na zmniejszenie udziału tego portu w przewozach pasażerskich w Polsce z 42% w 2011 r. do 39% w 2012 roku. Na uwagę zasługuje również relatywnie wysoki udział w ruchu Portu Lotniczego Warszawa – Modlin, który w 2012 roku wyniósł 4%, mimo, że port ten funkcjonował przez kilka miesięcy, pomiędzy lipcem i grudniem. W listopadzie udział tego portu sięgnął nawet 10%, co było 4 najlepszym wynikiem spośród wszystkich polskich lotnisk.

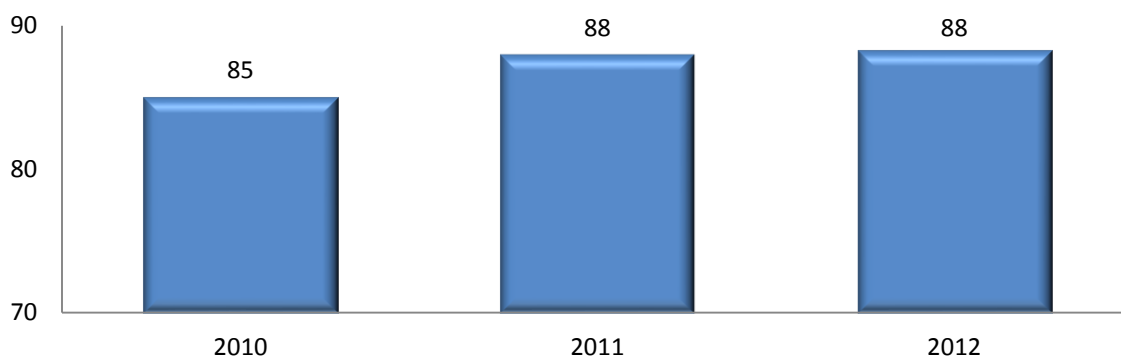
Rysunek 2 Udział procentowy polskich portów lotniczych pod względem przewozów pasażerskich w 2012 roku

Źródło: dane ULC.

Jak pokazują dane w tabeli 1 dynamika wzrostu pasażerów i operacji w latach 2011-2012 kształtowała się na podobnym poziomie, a zatem zmianie nie uległa średnia liczba pasażerów przypadających na jedną operację. W 2012, podobnie jak rok wcześniej, wyniosła ona 88 pasażerów.

Rysunek 3. Średnia liczba pasażerów przypadających na jedną operację w okresie 2010-2012

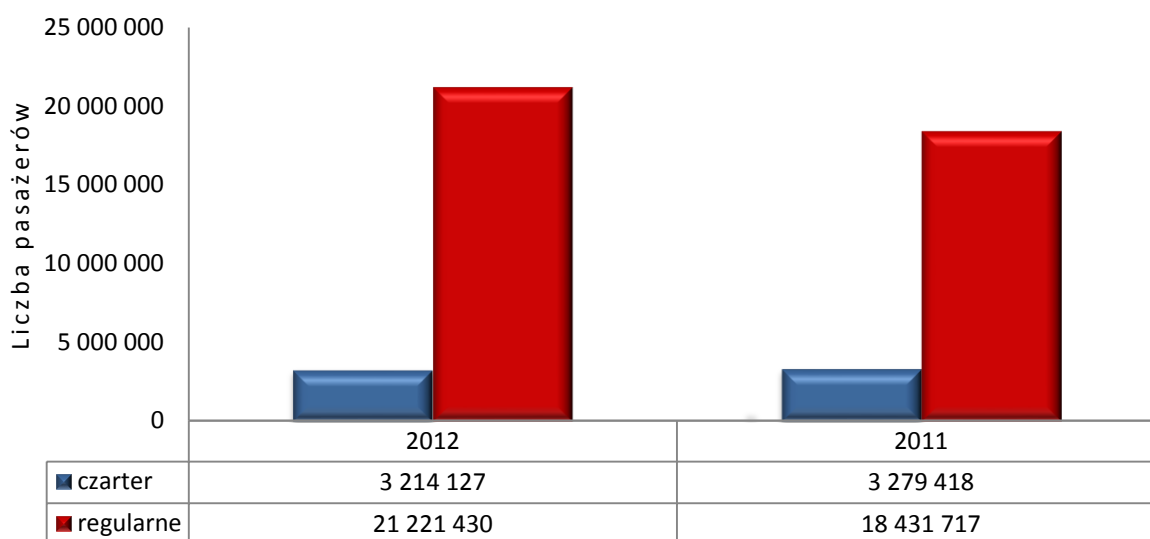

Źródło: dane ULC.

2. Przewozy regularne oraz czarterowe w 2012 roku

W 2012 roku polskie porty lotnicze obsłużyły 21,22 mln pasażerów w ruchu regularnym i 3,21 mln w ruchu czarterowym. Wartość ta była odpowiednio o 15% wyższa i 2% niższa w porównaniu do poprzedniego roku (patrz rysunek 4).

Rysunek 4. Liczba obsłużonych pasażerów w polskich portach lotniczych w 2011 i 2012 roku w podziale na ruch czarterowy i regularny

Źródło: dane ULC.

Zarówno pod względem przewozów regularnych jak i czarterowych liderem na polskim rynku był Port Lotniczy Chopina w Warszawie, który obsłużył w 2012 roku 8,21 mln pasażerów podróżujących w rejsach regularnych oraz 1,36 mln w rejsach czarterowych. Pod względem przewozów czarterowych drugim największym po warszawskim lotniskiem był Port Lotniczy Katowice Pyrzowice, z którego usług skorzystało 755 tys. podróżnych. W przypadku ruchu regularnego kolejnymi lotniskami, po porcie warszawskim, pod względem liczby obsłużonych pasażerów były porty w Krakowie i Gdańsku. (patrz tabela 2).

Tabela 2. Liczba obsłużonych pasażerów w poszczególnych polskich portach lotniczych w 2012 w podziale na ruch czarterowy i regularny

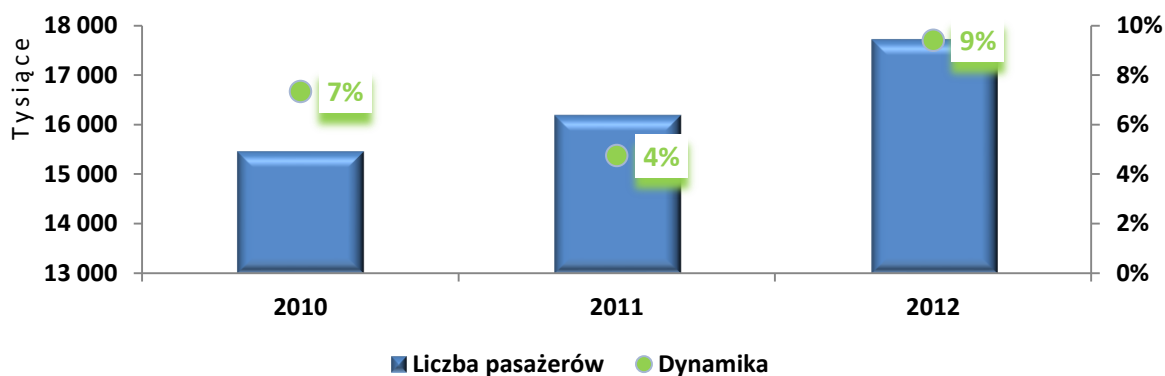
Nazwa portu lotniczego	ruch czarterowy	ruch regularny
Warszawa im. Chopina	1 355 497	8 211 566
Kraków - Balice	154 064	3 254 890
Katowice - Pyrzowice	755 875	1 762 534
Wrocław - Strachowice	230 571	1 711 429
Poznań - Ławica	371 365	1 188 969
Łódź - Lublinek	46 356	417 103
Gdańsk im. L. Wałęsy	211 304	2 650 470
Szczecin - Goleniów	22 096	324 967
Bydgoszcz - Szwederowo	31 596	296 503
Rzeszów - Jasionka	35 006	527 928
Zielona Góra - Babimost	382	11 908
Warszawa-Modlin	15	857 466
Lublin	0	5 697
Suma	3 214 127	21 221 430

Źródło: dane ULC.

3. Przewozy według kierunków

W 2012 roku, w międzynarodowym ruchu regularnym, polskie porty lotnicze obsłużyły łącznie 17,7 mln pasażerów (wzrost o 9% w porównaniu do poprzedniego roku). W 2011 wartość ta wyniosła 16,2 mln (o 5% więcej niż w 2010 roku) (patrz rysunek 5).

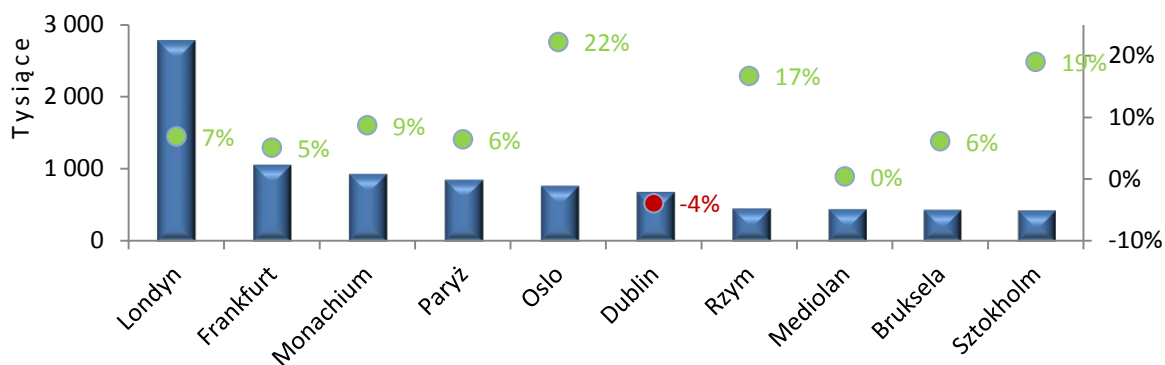
Rysunek 5. Liczba obsłużonych pasażerów w międzynarodowym ruchu pasażerskim w polskich portach lotniczych w okresie 2010-2012

Źródło: dane ULC.

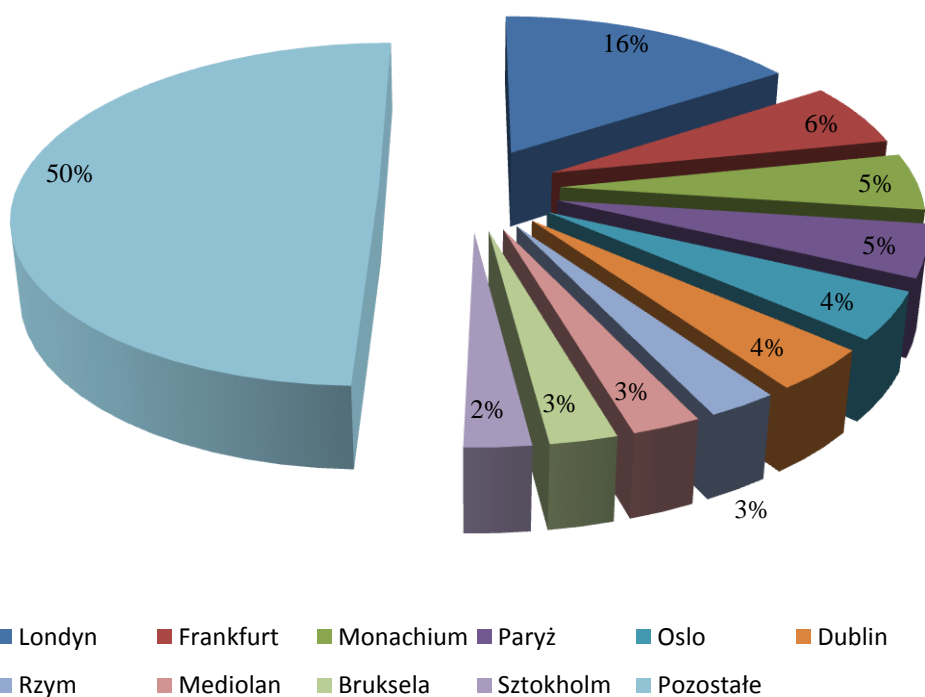
Najpopularniejszym zagranicznym miastem do którego podróżowali pasażerowie, podobnie jak w 2011 roku, był Londyn. W rejsach z /do tego miasta podróżowało 2,79 mln pasażerów, co stanowiło 15,75% udziału we wszystkich regularnych rejsach zagranicznych. Warto odnotować, że w 2011 roku z rejsów do/z Londynu skorzystało 14,23% pasażerów podróżujących w regularnych rejsach międzynarodowych. Wśród dziesięciu najpopularniejszych kierunków najwyższą dodatnią dynamiką charakteryzowały się połączenia do Oslo (22%) i Sztokholmu (19%), a największy spadek przewozów odnotowało połączenie do Dublina (-4%). Połączenie do Mediolanu w stosunku do roku poprzedniego nie odnotowało żadnych zmian (0%) (patrz rysunek 6 i 7).

Rysunek 6. Liczba i dynamika obsłużonych pasażerów według dziesięciu najpopularniejszych kierunków – miast w międzynarodowym ruchu regularnym w 2012 roku

Źródło: dane ULC.

Rysunek 7. Udział dziesięciu najpopularniejszych miast w międzynarodowym regularnym rynku lotniczym w 2012 roku

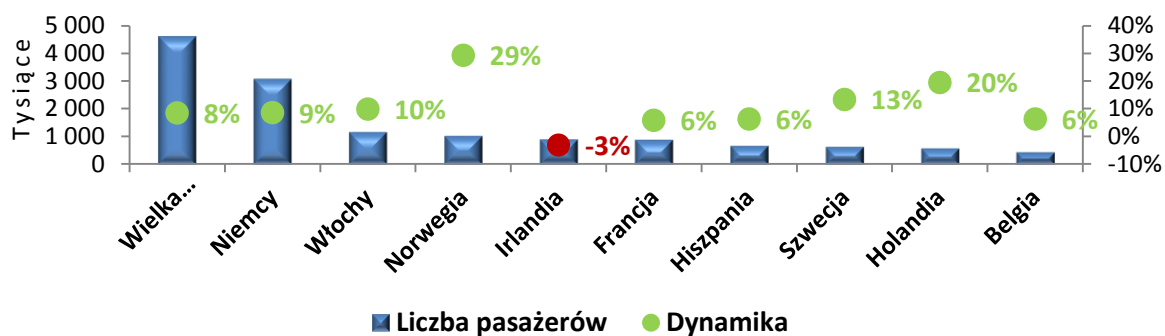

Źródło: dane ULC

Spośród dziesięciu najpopularniejszych kierunków – państw w roku 2012 największą dodatnią dynamikę zanotowały trasy z/do Norwegii (29%), Holandii (20%) i Włoch (10%). Ujemną dynamiką charakteryzowały się wyłącznie połączenia z/do Irlandii (-3%) (patrz rysunek 8).

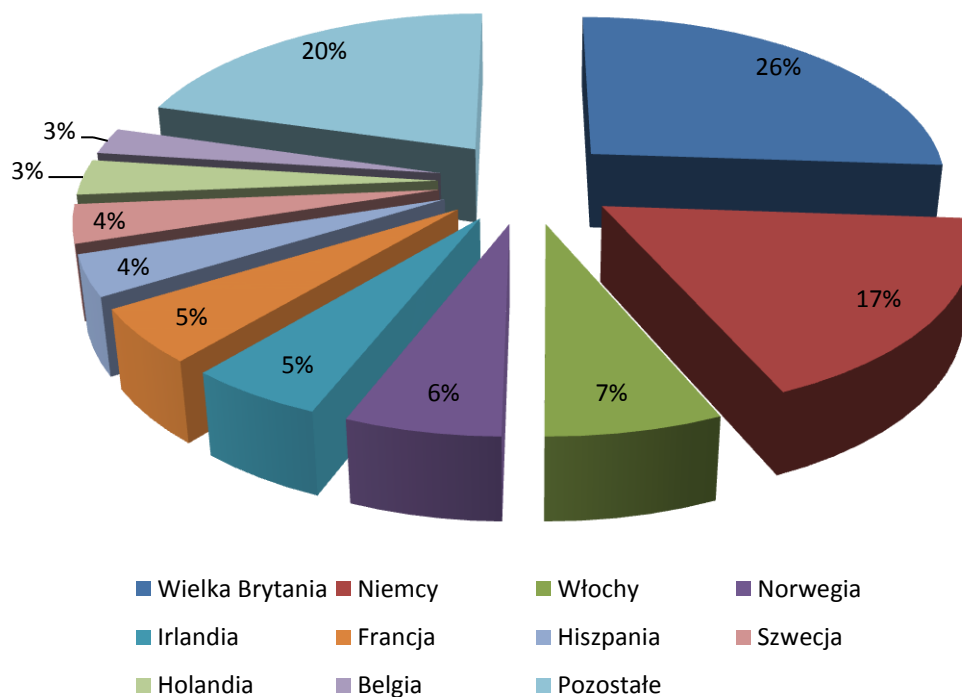
Najpopularniejszym kierunkiem połączeń z i do Polski była Wielka Brytania z udziałem wynoszącym 26%, następne były Niemcy – 17% i Włochy – 7% (patrz rysunek 9).

Rysunek 8. Liczba i dynamika obsłużonych pasażerów w dziesięciu najpopularniejszych kierunkach w międzynarodowym ruchu regularnym w 2012 roku

Źródło: dane ULC.

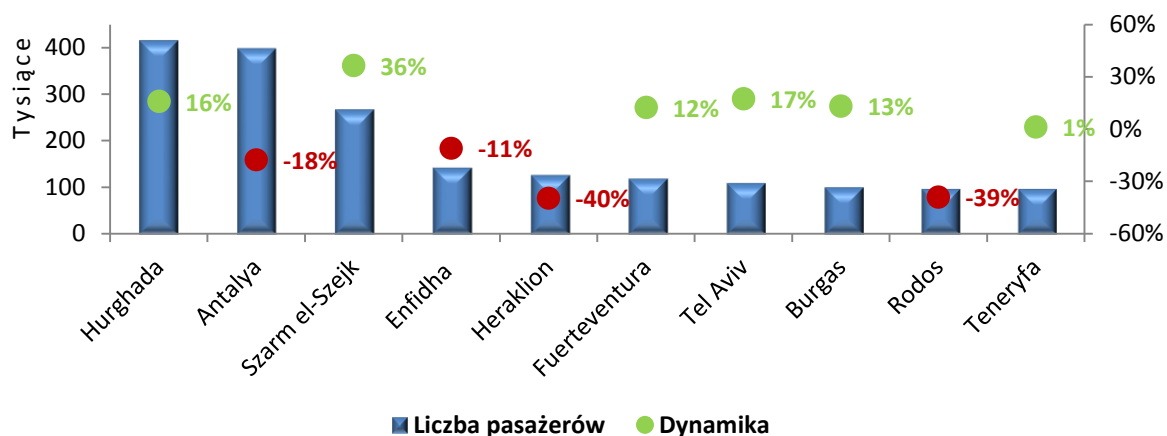
Rysunek 9. Udział dziesięciu najpopularniejszych kierunków w międzynarodowym regularnym rynku lotniczym w 2012 roku

Źródło: dane ULC.

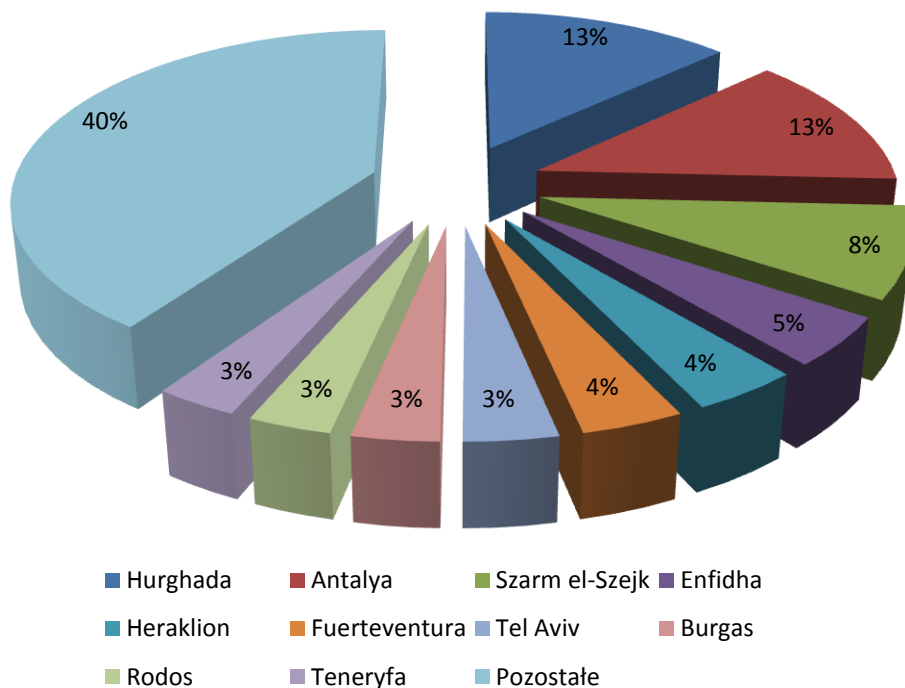
Polskie porty lotnicze w 2012 roku obsłużyły 3,17 mln pasażerów w międzynarodowych rejsach czarterowych. Najpopularniejszymi kierunkami czarterowymi w 2012 roku były: Hurghada (417 tys. pasażerów), co stanowiło 13% pasażerów na rynku czarterowym, Antalya (400 tys. pasażerów) z 13% udziałem, Szarm el-Szejk (269 tys. pasażerów) z 8% udziałem, Enfidha (144 tys. pasażerów) z udziałem 5% oraz Heraklion (128 tys. pasażerów) z 4% udziałem. Spośród dziesięciu najpopularniejszych miast w roku 2012 największą dodatnią dynamikę zanotowały trasy z/do Szarm El-Szejk (36%), Tel Avivu (17%) i Hurghady (16%). Ujemną dynamiką charakteryzowały się połączenia z/do Heraklionu (-40%), Rodos (-39%), Antalyi (-18%), Enfidhy (-11%) (patrz rysunek 10 i 11).

Rysunek 10. Liczba i dynamika obsłużonych pasażerów w dziesięciu najpopularniejszych miastach w międzynarodowym ruchu czarterowym w 2012 roku

Źródło: dane ULC.

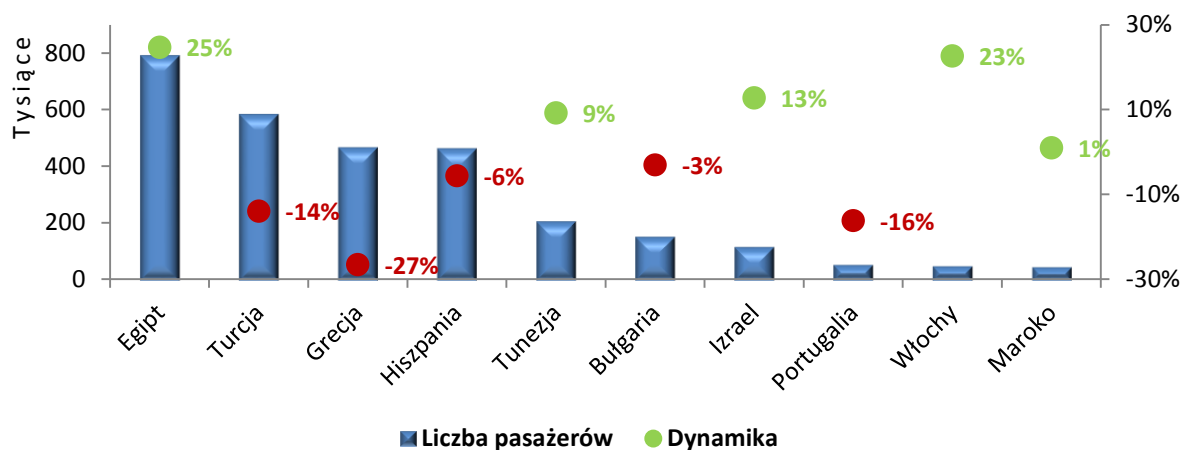
Rysunek 11. Udział dziesięciu najpopularniejszych miast w międzynarodowym czarterowym rynku lotniczym w 2011 roku

Źródło: dane ULC.

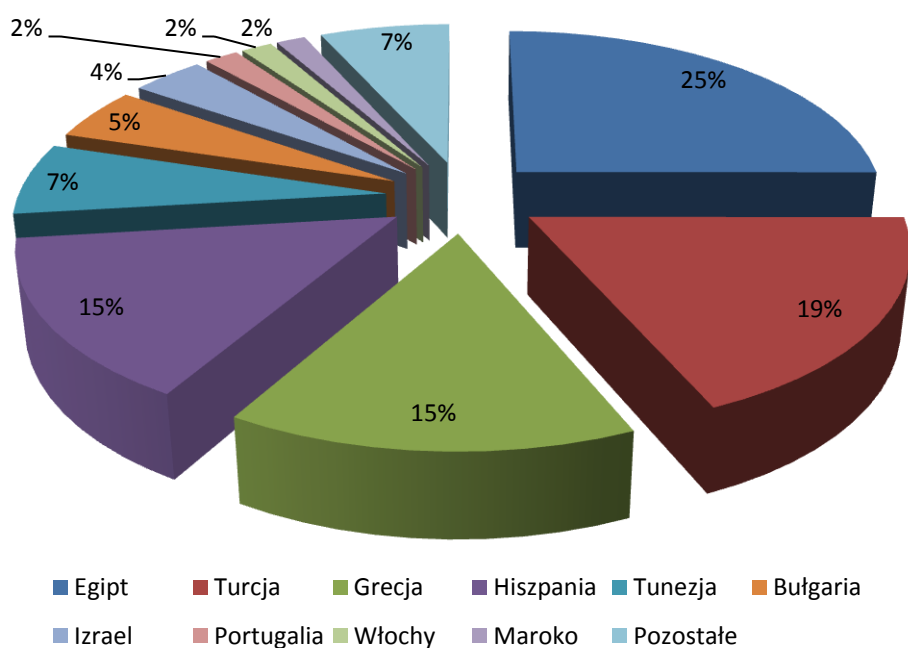
W 2012 roku najchętniej odwiedzanym państwem przez pasażerów podróżujących w rejsach czarterowych był Egipt, do/z którego podróżowało 793 tys. pasażerów, co stanowiło 25% podróżnych w rejsach czarterowych. Na kolejnym miejscu znalazła się Turcja – 587 tys. pasażerów z 18% udziałem oraz Grecja – 470 tys. pasażerów z 15% udziałem. Wśród dziesięciu najpopularniejszych kierunków, największą dynamikę odnotowano w przypadku następujących państw: Egipt- 25%, Włochy – 23%, Izrael – 13% (patrz rysunek 12 i 13).

Rysunek 12. Liczba i dynamika obsłużonych pasażerów w dziesięciu najpopularniejszych kierunkach w międzynarodowym ruchu czarterowym w 2012 roku

Źródło: dane ULC.

Rysunek 13. Udział dziesięciu najpopularniejszych kierunków w międzynarodowym czarterowym rynku lotniczym w 2012 roku

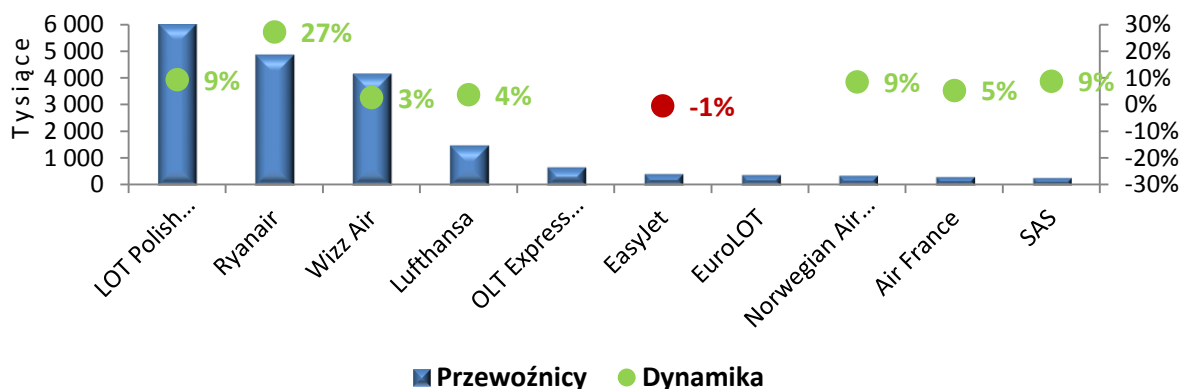

Źródło: dane ULC.

4. Przewozy według przewoźników

Spośród 21,22 mln pasażerów w ruchu regularnym obsługanych przez polskie porty lotnicze w 2012 roku, najwięcej – około 28% podróżowało na pokładach PLL LOT oraz EuroLOT S.A. (w ramach rejsów wykonywanych na rzecz PLL LOT). Znaczący udział w rynku odnotował również Ryanair (23%) oraz Wizzair (20%). Kolejni przewoźnicy Lufthansa oraz OLT Express Regional uzyskali odpowiednio 7% oraz 3% udziału w rynku. Największą dodatnią dynamikę dodatnią odnotował Ryanair (27%), PLL LOT oraz EuroLOT S.A. (9%), Norwegian Air Shuttle (9%) i SAS (9%). Dynamiką ujemną charakteryzował się EasyJet (-1%)¹ (patrz rysunek 14 i 15).

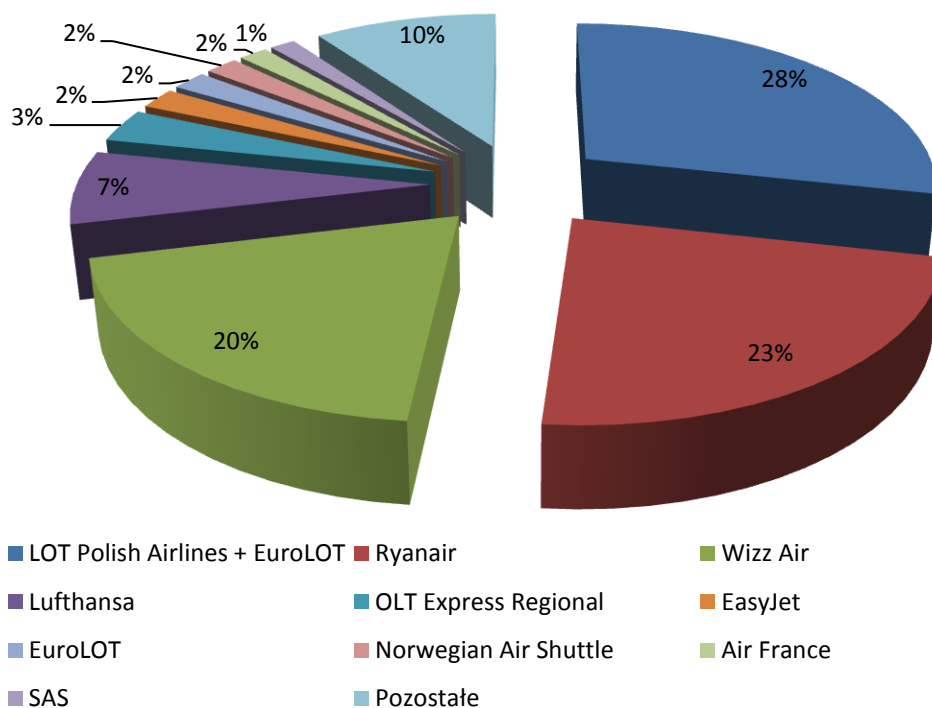
Rysunek 14. Liczba i dynamika obsługanych pasażerów w międzynarodowym ruchu regularnym przez dziesięciu największych przewoźników w 2012 roku

Źródło: dane ULC.

¹ OLT Express Regional w 2011 nie wykonywał operacji, natomiast EuroLOT nie wykonywał operacji w ramach własnej oferty handlowej, dlatego w przypadku obu przewoźników nie oznaczono dynamiki.

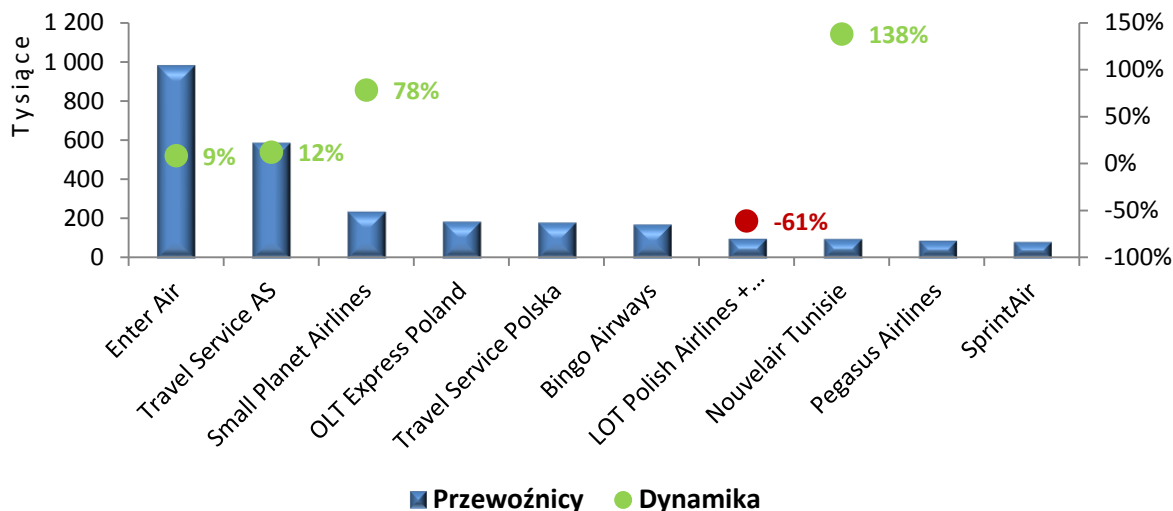
Rysunek 15. Udział dziesięciu największych przewoźników w międzynarodowym regularnym ruchu lotniczym w 2012 roku

Źródło: dane ULC.

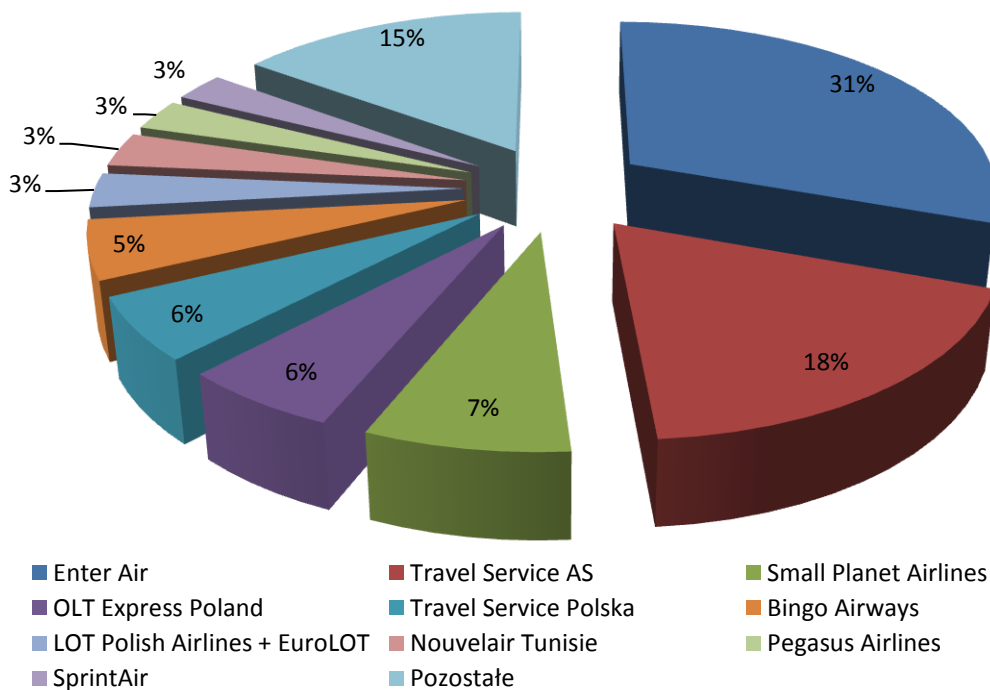
Największym przewoźnikiem na rynku czarterowym w 2012 roku była polska linia Enter Air, która w 2012 roku osiągnęła 31% udział w rynku. Na kolejnym miejscu znalazł się przewoźnik Travel Service AS z 16% udziałem. Wśród największych przewoźników na polskim rynku ujemną dynamikę wykazał PLL LOT (-61%) (patrz rysunek 16 i 17).

Rysunek 16. Liczba i dynamika obsłużonych pasażerów w międzynarodowym ruchu czarterowym przez dziesięć największych przewoźników w 2012 roku²

Źródło: dane ULC.

Rysunek 17. Udział dziesięciu największych przewoźników w międzynarodowym czarterowym ruchu lotniczym w 2012 roku

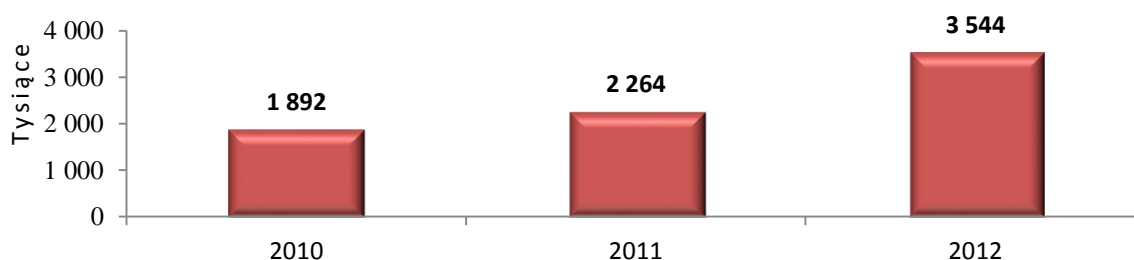
Źródło: dane ULC.

² Dynamika przewoźnika Sprintair ze względu na dużą wartość nie została ujęta na wykresie. Przewoźnicy OLT Express Poland, Travel Service Polska, Bingo Airways oraz Pegasus Airlines nie operowali na polskim rynku w 2011 roku.

5. Przewozy krajowe

W 2012 roku polskie porty lotnicze obsłużyły ponad 3,5 mln pasażerów podróżujących w ruchu krajowym, o 87% więcej w porównaniu do roku 2010 oraz o 56,5% więcej w porównaniu do roku 2011, głównie za sprawą wprowadzenia na rynek oferty polskiego przewoźnika OLT Express Regional, funkcjonującego od kwietnia do lipca oraz rozwoju oferty krajowej przewoźnika Eurolot S.A. (patrz rysunek 18).

Rysunek 18. Liczba pasażerów w ruchu krajowym w latach 2010 - 2012

Źródło: dane ULC.

*przewozy krajowe na rzecz PLL LOT wykonywane były przez Eurolot S.A.

6. Podsumowanie

Podsumowując wyniki rynku transportu lotniczego w Polsce w 2012 roku należy przede wszystkim zwrócić uwagę, że był to trzeci, kolejny rok wzrostu od 2009 roku. Należy też zauważyć wysoką dynamikę przewozów pasażerskich. Była ona znacznie wyższa w porównaniu do wyników na rynku europejskim i światowym. Wzrost ten był osiągnięty dzięki zmianom na rynku przewozów regularnych, w tym rozwojowi przewozów niskokosztowych i krajowych. Rynek przewozów czarterowych uległ w tym samym czasie nieznaczniemu zmniejszeniu. Sama struktura przewozów regularnych w 2012 roku była jednak zbliżona do obrazu rynku w 2011 roku. Podobnie jak rok wcześniej najchętniej podróżowano do Wielkiej Brytanii, a najczęściej odwiedzanym miastem był Londyn. Do istotnych zmian doszło natomiast na rynku czarterowym. Na pozycję lidera wrócił Egipt (trzecie miejsce w 2011 roku). Pierwsze miejsce pod względem miast zajęła natomiast Hurghada, która w 2011 roku znalazła się na miejscu drugim. Liderem na rynku przewozów rozkładowych pozostał PLL LOT.

Najdynamiczniej w 2012 rozwijał się natomiast Ryanair, który zanotował wzrost liczby przewiezionych pasażerów o 27%. Liderem rynku przewozów czarterowych, tak jak w 2011 roku, był Enter Air.